

Förslag till ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av symbolen Nyckelhålet

1. Sammanfattning

Livsmedelsverket föreslår ändringar i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av symbolen Nyckelhålet. Förslaget rör framför allt näringsmässiga ändringar som syftar till att kriterierna för Nyckelhålmärkningen ska vara i linje med de nordiska näringsrekommendationerna (NNR). Förslaget har tagits fram i samarbete med Danmark, Norge och Island, som har motsvarande regleringar i sina nationella föreskrifter.

Ändringarna innebär i huvudsak att

- villkoret för salt i vissa livsmedelsgrupper sänks,
- kravet för fullkorn i vissa livsmedelsgrupper höjs,
- villkoret för fibrer i en livsmedelsgrupp höjs,
- beräkningen av en produkts fullkornshalt i vissa livsmedelsgrupper ändras,
- villkoret för fett i en livsmedelsgrupp ändras,
- villkoret avseende mättat fett i en livsmedelsgrupp tas bort,
- villkoret avseende sockerarter i en livsmedelsgrupp tas bort samt
- fröer inkluderas i en livsmedelsgrupp.

I övrigt föreslår Livsmedelsverket även vissa mindre språkliga ändringar.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2027.

Övrig information

Livsmedelsverket avser även att skyndsamt utreda en eventuell ändring av 1 a § LIVSFS 2005:9. Av 1 a § i de aktuella föreskrifterna framgår att märkning och presentation av livsmedel med en symbol som avser halten av fett, sockerarter, salt och fiber endast får ske med Nyckelhålet, med vissa undantag för produkter som märkts eller släppts ut på marknaden i någon annan stat inom EES-området

eller Turkiet. Regleringen i Sverige skiljer sig därmed i det avseendet jämfört med regleringarna i Danmark, Island och Norge, vars motsvarande föreskrifter tillåter andra märkningar än Nyckelhålet. I syfte att åstadkomma en mer likvärdig reglering med övriga nordiska länder, och för att förenkla för företagen när det gäller märkning, så bör regleringen ses över. Delar av livsmedelsbranschen har också framfört önskemål om en sådan ändring i 1 a §.

Livsmedelsverket avser därför att under våren skyndsamt utreda om 1 a § bör ändras på så sätt att Nyckelhålet får användas om villkoren i föreskrifterna uppfylls, men att det inte utesluter att även andra märkningar får användas avseende innehåll av fett, sockerarter, salt och fiber. Konsekvenserna av en sådan ändring ska utredas skyndsamt, varefter en kompletterande remiss kommer att skickas ut för synpunkter innan sommaren. Eventuella ändringar i 1 a § kommer således att kunna notifieras, och i övrigt hanteras, tillsammans med de övriga ändringarna i LIVSFS 2005:9 som föreslås i den nu aktuella remissen.

2. Beskrivning av problemet och vilken förändring

Livsmedelsverket eftersträvar

Bakgrund

Nyckelhålet är ett registrerat varumärke som tillhör Livsmedelsverket. Användningen av symbolmärkningen Nyckelhålet är frivilligt och kostnadsfritt men för att få använda symbolen behöver den aktuella produkten uppfylla Nyckelhålets kriterier. Nyckelhålet är en symbol för så kallade näringspåståenden.

Syftet med Nyckelhålet är att underlätta för konsumenter att välja hälsosammare livsmedelsalternativ i olika livsmedelsgrupper. Genom att välja Nyckelhålmärkta produkter får konsumenter i sig mer fibrer och fullkorn, mindre salt och socker samt nyttigare fett. Den vetenskapliga grunden för nyckelhålskriterierna är de nordiska näringsrekommendationerna (NNR).

Nyckelhålets kriterier ger även livsmedelsproducenter stöd i utvecklingen av hälsosammare produkter. Kriterierna fungerar i det avseendet som vägledning och tydliggör de näringsmässiga ramarna som definierar vad som kan klassas som ett hälsosammare alternativ inom olika livsmedelsgrupper utifrån Nyckelhålets perspektiv.

Bestämmelser om den svenska Nyckelhålmärkningen finns i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av symbolen Nyckelhålet.

Nyckelhålmärkningen används även av Danmark, Island, Norge, Färöarna och Litauen. Det finns även avtal med Nordmakedonien om att de får använda Nyckelhålet. Danmark, Island, Norge och Sverige har dessutom en överenskommelse om att arbeta tillsammans med uppdateringarna av kriterierna för Nyckelhålet.

Uppdatering av de nordiska näringsrekommendationerna (NNR 2023)

Livsmedelsverket reviderar fortlöpande kriterierna för Nyckelhålet, tillsammans med Danmark, Island och Norge, i överensstämmelse med de nordiska näringsrekommendationerna. Ändringar i matvanor, produktutbudet på marknaden och andra påverkansfaktorer i livsmedelskedjan kan också ligga till grund för ändringar av kriterierna. NNR uppdaterades 2023 varför föreskrifterna nu behöver revideras.

Språk

Livsmedelsverket ser även ett behov av att göra vissa mindre språkliga ändringar, bland annat i syfte att begreppsanvändningen i föreskrifterna ska vara konsekvent.

3. Vilka konsekvenser uppstår om ingen åtgärd vidtas

Om kriterierna för Nyckelhålet inte ändras kommer de inte att stämma överens med de uppdateringar som har gjorts i NNR 2023 eller det hälsofrämjande arbete som sker inom livsmedelsbranschen. Även de nationella kostråden har uppdaterats utifrån NNR 2023, och det är viktigt att Nyckelhålets kriterier är i linje med dem.

För att driva utvecklingen av produktutbudet mot mer hälsosamma produkter och samtidigt vägleda konsumenter till de mer hälsosamma alternativen behöver Nyckelhålets kriterier bygga på det senaste vetenskapliga underlaget och följa marknadens utveckling. Det kan annars finnas en risk att konsumenters och livsmedelsföretags förtroende för Nyckelhålet skadas, men det finns även en risk att konsumenter vägleds utifrån inaktuell information. Om kriterierna inte ändras skulle det vidare kunna ha en negativ påverkan på livsmedelsföretag som vill att deras produktutveckling ska vara i linje med de senaste vetenskapliga underlagen. Om kriterierna för Nyckelhålet inte ändras kan således nyttan av märkningen minska och varumärket försvagas. För att Nyckelhålet även fortsättningsvis ska uppfattas som relevant och spegla aktuell kunskap om kost och hälsa är det därför nödvändigt att kriterierna ses över och uppdateras regelbundet.

4. Möjliga alternativ för att uppnå förändringen

Som framgår ovan är det viktigt att Nyckelhålets kriterier bygger på den senaste forskningen och nu gällande NNR samt följer utvecklingen i matvanor och produktutbud. Livsmedelsverket bedömer därför att det saknas lämpliga alternativa lösningar till att ändra myndighetens föreskrifter och de kriterier för märkning och presentation av livsmedel med Nyckelhålet i linje med NNR 2023.

Arbetet med revideringen av kriterierna inleddes med en öppen digital enkätundersökning riktad till livsmedelsbranschen i Danmark, Island, Norge och Sverige. Undersökningen genomfördes under perioden april–september 2024. Syftet var att inhämta synpunkter på hur föreslagna uppdateringar skulle tas emot samt att bedöma genomförbarheten av dessa i praktiken. Enkäten omfattade frågor som berörde de kriterieområden som preliminärt identifierats som aktuella för revidering. Respondenterna gavs även möjlighet att lämna egna kommentarer kopplade till Nyckelhålets kriterier. Undersökningen genomfördes samordnat i Danmark, Island, Norge och Sverige och resulterade i totalt 85 svar. Det insamlade materialet har utgjort ett centralt underlag i de fortsatta nordiska diskussionerna om utformningen av de reviderade kriterierna.

Enkäten belyste bland annat frågan om huruvida pseudospannmål (quinoa, amarant och bovete) bör inkluderas i Nyckelhålets definition av fullkorn. Majoriteten av respondenterna var positiva till en sådan inkludering. Baserat på en rapport från Danmarks Tekniske Universitet (DTU), som visar att det fortfarande saknas tillräcklig vetenskaplig evidens kring pseudospannmålens hälsofördelar och hälsorisker, (Christensen et al., 2025) är dock förslaget att fortsättningsvis inte inkludera dessa i Nyckelhålets definition av fullkorn.

5. Livsmedelsverkets förslag

I bilaga 2 till Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av symbolen Nyckelhålet anges kriterierna för att få använda Nyckelhålet i märkningen och presentationen av vissa livsmedel. Mot bakgrund av att NNR ändrades 2023 föreslår Livsmedelsverket ändringar i bilaga 2.

Ändringarna innebär i huvudsak att

- villkoret för salt i vissa livsmedelsgrupper sänks,
- kravet för fullkorn i vissa livsmedelsgrupper höjs,
- villkoret för fibrer i en livsmedelsgrupp höjs,

Avdelningen för myndighetsstöd
Enheten för juridik

2026-01-26

Dnr 2026/00331

- beräkningen av en produkts fullkornshalt i vissa livsmedelsgrupper ändras,
- villkoret för fett i en livsmedelsgrupp ändras,
- villkoret avseende mättat fett i en livsmedelsgrupp tas bort,
- villkoret avseende sockerarter i en livsmedelsgrupp tas bort samt
- fröer inkluderas i en livsmedelsgrupp.

Ändringarna avser följande livsmedelsgrupper:

- Obearbetade nötter och jordnötter (grupp 3)
- Frukostflingor och müsli (grupp 6)
- Gröt och grötpulver (grupp 7)
- Mjukt bröd samt brödmixer och Rågbröd, brödmixer och andra produkter baserade på råg (grupp 8 a och b)
- Hårt bröd och skorpor samt färdigmix till sådana produkter (grupp 9)
- Pasta (utan fyllning) (grupp 10)
- Ost (grupp 16)
- Helt eller delvis vegetabiliska produkter (grupp 17)
- Färskost och motsvarande produkter (grupp 18)
- Matfett och matfettsblandningar (grupp 19)
- Matoljor, flytande matfett och flytande matfettsblandningar (grupp 20)
- Produkter framställda av minst 50 % bearbetade fiskeriprodukter (grupp 22 a-d)
- Kött och produkter som innehåller kött (grupp 24 a-c)
- Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som livsmedelsgrupp 22 och 24, övriga produkter (grupp 25 b)
- Piroger, pizzor, vårrullar, andra pajer än efterrättspajer och liknande produkter (grupp 28)
- Smörgåsar, baguetter, wraps och liknande produkter (grupp 29)

Obearbetade nötter och jordnötter (grupp 3)

Enligt förslaget inkluderas fröer (utom solrosfrö och linfrö) i livsmedelsgruppen och villkoret avseende mättat fett för produkterna i gruppen tas bort.

Frukostflingor och müsli (grupp 6)

Enligt förslaget ändras villkoret för fettinnehåll så att det inte längre avser total mängd fett, utan i stället enbart mängden mättat fett, vilken får uppgå till högst 2 g/100 g och villkoret för saltinnehåll ändras till 0,8 g/100 gram. Enligt förslaget läggs fröer och nötter till de ingredienser vars andel av produkten ska räknas bort vid beräkning av fullkornshalten.

Gröt och grötpulver (grupp 7)

Enligt förslaget läggs fröer och nötter till de ingredienser vars andel av produkten ska räknas bort vid beräkning av fullkornshalten.

Mjukt bröd samt brödmixer och Rågbröd, brödmixer och andra produkter baserade på råg (grupp 8 a och b)

Enligt förslaget ändras kravet för livsmedelsgrupp 8 a på så sätt att minst 40 % av produkten ska vara framställd av fullkorn. Enligt förslaget ändras även villkoret för fiberinnehåll till 6 g/100 g och för saltinnehåll till 0,9 g/100 g.

Enligt förslaget ändras kravet för livsmedelsgrupp 8 b på så sätt att minst 45 % av produkten ska vara framställd av fullkorn. Villkoret för saltinnehåll ändras till 1,1 g/100 g.

Enligt förslaget läggs fröer och nötter till de ingredienser vars andel av produkten ska räknas bort vid beräkning av fullkornshalten för både grupp a och b.

Hårt bröd och skorpor samt färdigmix till sådana produkter (grupp 9)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 1,2 g/100 g. Fröer och nötter läggs till de ingredienser vars andel av produkten ska räknas bort vid beräkning av fullkornshalten.

Pasta (utan fyllning) (grupp 10)

Enligt förslaget läggs fröer och nötter till de ingredienser vars andel av produkten ska räknas bort vid beräkning av fullkornshalten.

Ost (grupp 16)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 1,4 g/100 g.

Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 16 (grupp 17)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 1,4 g/100 g.

Färskost och motsvarande produkter (grupp 18)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 0,8 g/100 g.

Matfett och matfettsblandningar (grupp 19)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 1,0 g/100 g.

Matoljor, flytande matfett och flytande matfettsblandningar (grupp 20)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 0,9 g/100 g.

Produkter framställda av minst 50 % bearbetade fiskeriprodukter (grupp 22 a-d)

- För livsmedelsgrupp 22 a ändras villkoret för saltinnehåll till 1,2 g/100 g.
- För livsmedelsgrupp 22 b ändras villkoret för saltinnehåll till 2,3 g/100 g.
- För livsmedelsgrupp 22 c-d ändras villkoret för saltinnehåll till 2,7 g/100 g.

Kött och produkter som innehåller kött (grupp 24 a-c)

- För livsmedelsgrupp 24 a ändras villkoret för saltinnehåll till 0,8 g/100 g.
- För livsmedelsgrupp 24 b ändras villkoret för saltinnehåll till 1,5 g/100 g, och avseende
 - korvar till 1,8 g/100 g,
 - påläggskorvar till 2,0/100 g,
 - malet kött där endast salt och vatten är tillsatt till 0,8 g/100 g.
- För livsmedelsgrupp 24 b tas villkoret för sockerarter bort avseende malet kött där endast salt och vatten är tillsatt.
- För livsmedelsgrupp 24 c ändras villkoret för saltinnehåll till 1,8 g/100 g, och avseende pålägsprodukter till 2,1 g/100 g.

Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som livsmedelsgrupp 22 och 24, övriga produkter (grupp 25 b)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 0,9 g/100 g.

Piroger, pizzor, vårrullar, andra pajer än efterrättspajer och liknande produkter (grupp 28)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 0,9 g/100 g.

Smörgåsar, baguetter, wraps och liknande produkter (grupp 29)

Enligt förslaget ändras villkoret för saltinnehåll till 0,8 g/100 g.

Språkliga ändringar

Livsmedelsverket föreslår följande språkliga ändringar.

- I 1 a § andra stycket justeras formuleringen till ”Märkning och presentation av livsmedel med Nyckelhålet får ske om villkoren i dessa föreskrifter uppfylls.”

- I rubriken till livsmedelsgrupp 1–3 läggs ordet ”fröer” till. Livsmedelsgrupp 3 får benämningen ”Obearbetade nötter, jordnötter och fröer (utom solrosfrö och linfrö).”
- Vidare ändras termen ”fullkornsvillkoret” till ”fullkornskravet” vad gäller livsmedelsgrupp 26, 27 och 30. Detta för att förtydliga att termen ”krav” används för att beskriva vad som krävs för att en produkt får hamna i en viss livsmedelsgrupp och termen ”villkor” används för att beskriva villkoren för en viss livsmedelsgrupp.

6. Vilka bemyndiganden som Livsmedelsverkets beslutanderätt grundar sig på

Livsmedelsverkets beslutanderätt grundar sig på 7 § livsmedelsförordningen (2006:813).

7. Överensstämmelse med skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU

Nyckelhålmärkningen är en nationell företeelse som inte har sin grund i EU-rätten.

Förslaget innehåller tekniska krav som påverkar produkter. Livsmedelsverket bedömer därför att förslaget är anmälningspliktigt enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler. Livsmedelsverket bedömer vidare att förslaget är anmälningspliktigt enligt artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel eftersom Nyckelhålet är en symbol för näringspåståenden.¹

En anmälan till EU-kommissionen enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler medför en stand-still-period om normalt tre månader. Under denna period, och innan anmälningsproceduren är avslutad, får de föreslagna föreskrifterna inte beslutas. En anmälan till EU-kommissionen enligt förordning (EG) nr 1924/2006 medför en stand-still-period om normalt sex månader förutsatt att kommissionens yttrande inte är negativt.

¹ Föreskrifterna har tidigare anmälts till EU-kommissionen, se 2020/0396/S.

8. Analys av Livsmedelsverkets förslag

8.1. Vilka berörs av förslaget?

Förslaget berör de livsmedelsföretag som tillverkar produkter som ingår i de livsmedelsgrupper som redovisats ovan i avsnitt 5 och som märker produkterna med Nyckelhålet.

Eftersom märkning med Nyckelhålet är frivillig och de företag som använder märkningen inte registreras är det svårt att redovisa antalet eller storleken på de företag som berörs av de föreslagna ändringarna. Livsmedelsverket konstaterar att företagen kan vara av mycket varierande storlek, allt från stora multinationella livsmedelsföretag till små lokala producenter med liten verksamhet.

Enligt statistik från NielsenIQ² finns det ca 3 000 Nyckelhålmärkta produkter på den svenska marknaden vilka helt eller delvis kan beröras av de föreslagna ändringarna.

8.2. Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

De företag som använder eller avser att använda sig av den frivilliga märkningen med Nyckelhålet på sina produkter kan behöva se över sitt produktutbud (recept, råvaror m.m.) för att det ska stämma överens med de nya villkoren för användningen av Nyckelhålet.

Den svenska livsmedelsbranschen har under flera år arbetat aktivt för att sänka saltnivåerna i livsmedel, bland annat genom den modell för frivilliga branschöverenskommelser för salt- och sockersänkning som togs fram i samband med ett regeringsuppdrag till Livsmedelsverket.³ I de fall som produktens saltnivå behöver justeras tillkommer en kostnad i form av produktutvecklingstimmar för livsmedelsproducenten. Enligt uppgifter från Livsmedelsföretagen (Li) kan en enklare ändring av ett recept ta minst 40 timmar per produkt.

² Baserat på NIQ RMS data, ScanTrack, Total DVH, slutperiod vecka 32 2025 (Copyright © 2025, NIQ).

³ Se Uppdrag att genomföra åtgärder för ett minskat saltintag och ett minskat intag av energitäta näringsfattiga livsmedel (N2020/02692, N2019/02144, N2019/01425), se även Livsmedelsverkets dnr 2020/04113.

För de flesta Nyckelhålmärkta produkter i livsmedelsgrupp 8 a och b kan fullkornsinnehållet behöva justeras för att i fortsättningen kunna bära märkningen. I de fallen tillkommer kostnader i form av produktutvecklingstimmar för livsmedelsproducenten. Det är dock svårt att uppskatta storleken på dessa kostnader.

Livsmedelsverkets dialog med brödbranschen visar att en ökad andel fullkorn i bröd kan påverka produktens smak och i vissa fall även konsistens. En högre fullkornshalt kan dessutom innebära tekniska utmaningar för företagen, exempelvis om produktionslinjernas kapacitet att hantera större mängder fullkorn är begränsad. Smak är en av de mest avgörande faktorerna för konsumentens produktval. En ökning av fullkornsmängden i mjukt bröd och rågbröd kan därför, på kort sikt, leda till förändringar i konsumtionsmönster om konsumenter väljer smak framför bröd med en högre fullkornshalt. Tekniska utmaningar hos producenterna kan även påverka tillgången på Nyckelhålmärkta produkter på marknaden. Enligt brödbranschen kan en ökad andel fullkorn i en produkt dock utgöra en konkurrensfördel, vilket i sin tur kan bidra positivt vad gäller positionering av Nyckelhålmärkt bröd, prissättning och produktens ekonomiska omsättning.

Förslaget om att ändra beräkningsmetoden för produktens fullkornshalt i livsmedelsgrupperna 6–10 innebär att fler ingredienser (frön och nötter) kan exkluderas ur kalkylen. Detta ger livsmedelsproducenter en större möjlighet att både öka produktens fullkornshalt och använda en bredare variation av ingredienser.

Eventuellt kan kostnader för information och utbildning till anställda om de nya föreskrifterna ta viss tid i anspråk. Det är dock svårt att uppskatta omfattningen av ett sådant arbete och hur mycket tid det skulle ta i anspråk.

8.3. Beskrivning och beräkning av andra relevanta konsekvenser

8.3.1. Hållbarhet

Förslaget innebär bland annat att nivåerna för högsta mängden salt i flera livsmedelsgrupper sänks, att nivåerna för minsta mängden fibrer i flera livsmedelsgrupper höjs och att kravet på minsta mängden fullkorn för vissa livsmedelsgrupper höjs. Livsmedelsverket bedömer därför att förslaget kan ha en

positiv påverkan på matens bidrag till välbefinnande samt näringsstatus bland människor.

De övergångsregler som föreslås kan vidare bidra till att risken för matsvinn och slöseri med resurser och material minskar i och med att produkter som redan är märkta med Nyckelhålet och som uppfyller de tidigare villkoren inte behöver kasseras.

I övrigt bedöms inte förslaget ha några konsekvenser för hållbarhet.

8.3.2. Civil beredskap

Föreskriftsförslaget har ingen direkt påverkan på civil beredskap.

8.4. Tidpunkten för ikraftträdande och informationsinsatser

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2027. Ändringarna planeras att träda i kraft vid samma tidpunkt i Danmark, Island, Norge och Sverige. Tidpunkten är vald utifrån att remissförfarandet beräknas ta tre månader och anmälningsförfarandet till EU-kommissionen beräknas ta sex månader.

I syfte att ge företagen rimlig tid för anpassning till de ändrade bestämmelserna föreslår Livsmedelsverket även övergångsbestämmelser. Livsmedelsverket föreslår därför att livsmedel som före den 1 oktober 2028 har märkts enligt äldre bestämmelser får fortsätta att släppas ut på marknaden till dess att lagren tar slut.

I samband med att föreskrifterna beslutas avser Livsmedelsverket att informera om ändringarna på myndighetens webbplats samt via andra relevanta informationskanaler, exempelvis företags- och kontrollnyheter och i sociala medier. Information kommer också att ges till berörda branschorganisationer. I samband med att ändringarna träder i kraft avser Livsmedelsverket även att uppdatera myndighetens vägledande information om Nyckelhålet på myndighetens webbplats.

8.5. Hindrande av långtgående kostnader eller begränsningar utöver vad som är nödvändigt

Som framgår ovan (avsnitt 8.2) kan förslaget medföra att vissa kostnader uppstår. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 april 2027. Livsmedelsverket föreslår samtidigt övergångsbestämmelser som innebär att livsmedel som före den

1 oktober 2028 har märkts enligt äldre bestämmelser får fortsätta att släppas ut på marknaden till dess att lagren tar slut. Föreslagna övergångsbestämmelser innebär att företagen ges möjlighet till en omställningsperiod, vilket bedöms bidra till att begränsa långtgående kostnader utöver vad som är nödvändigt.

9. Påverkan avseende den kommunala självstyrelsen

Förslaget bedöms inte påverka den kommunala självstyrelsen.

10. Utvärdering av föreskrifterna

Livsmedelsverket ser löpande över myndighetens föreskrifter. Någon särskild utvärdering utöver detta bedöms för närvarande inte som nödvändig. Om skäl uppkommer kan dock en särskild utvärdering och översyn komma att genomföras.

Kontaktpersoner vid Livsmedelsverket

Magdalena Carlstedt, verksjurist, tfn. 018-17 99 13.

Åsa Brugård Konde, handläggare, tfn. 018-17 55 73.